

# Żywa historia Gorlic – wywiad z profesorem Andrzejem Jaczewskim

Wywiad z prof. Andrzejem Jaczewskim dotyczący jego pracy w gorlickim szpitalu w latach 50. XX w.

---

## Andrzej Jaczewski

Pediatra, seksuolog, pedagog, prof. dr hab. medycyny i pedagogiki. Urodził się 20 września 1929 roku w Piastowie, zmarł 13 października 2020 roku. Podczas okupacji był członkiem Szarych Szeregów, natomiast od 1939 roku członkiem ZHP. Pracował jako ordynator Oddziału Dziecięcego Szpitala w Gorlicach, w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie, w Akademii Medycznej w Warszawie, w Uniwersytecie Warszawskim oraz Uniwersytecie w Koln. Współtworzył pierwszą w Warszawie przychodnię dla narkomanów. Przez 27 lat prowadził w telewizji programy oświatowe nauki o człowieku. Był inicjatorem podpisania umowy w celu stworzenia zamiejskowej sali wykładowej w Gorlicach Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej z Warszawy. Jest autorem bloga [www.tokfm.pl](http://www.tokfm.pl), pisze felietony. Jest także autorem wielu książek popularno-naukowych dla młodzieży (niektóre z nich są dostępne w naszej bibliotece).

**Wywiad z panem Andrzejem Jaczewskim przeprowadzony 30 marca 2017 roku przez Urszulę Karasińską (pracownicę MBP w Gorlicach) w Ropkach.**

## Spis treści:

**00:00:17** — system nakazów pracy

**00:00:47** — śmiertelne biegunki dzieci problemem w Polsce w latach 50. XX w.

**00:00:50** — aż 60 powiatów w Polsce bez pediatrii

**00:01:20** — prof. Zofia Lejmbach — konsultant wojewódzki w dziedzinie pediatrii (Rzeszów)

**00:01:55** — wybór miejsca pracy — Gorlice

**00:02:10** — pierwsze wrażenie z Gorlic: miasto-kurort

**00:03:45** — przewodnicząca Rady Miejskiej w Gorlicach przeciwna zatrudnieniu pediatrii — interwencja z Warszawy

**00:04:59** — Andrzej Jaczewski od 1 stycznia 1953 r. ordynatorem Oddziału Dziecięcego w gorlickim szpitalu

**00:05:33** — przyjazd do Gorlic (opis dojazdu do miasta i szpitala)

**00:08:00** — opis gorlickiego szpitala z 1953 r.

**00:11:39** — 1 stycznia 1953 r. — zmiana na stanowisku dyrektora szpitala — dr Krasowski zastępuje dr.

Przybyszewskiego z Jasła

**00:12:55** — pierwszy dyżur w szpitalu i pierwsza śmierć pacjenta — dziecka

**00:14:10** — pielęgniarki w szpitalu

**00:12:28** — dentyści w Gorlicach — dr Niekrasz jedyny wykształcony stomatolog w powiecie

**00:17:10** — „matematyczny system” karmienia niemowląt powodem konfliktu z pielęgniarką oddziałową

**00:20:43** — pierwsza kroplówka w Gorlicach założona przez dr. Jaczewskiego ratuje życie niemowlęcia i wywołuje sensację

**00:26:50** — opis gorlickiego szpitala

**00:27:03** — brak profesjonalnego laboratorium (Halusia — laborantka wykonywała badania, takie jak: białko w moczu, opad, leukocytoza)

**00:28:25** — początek starań o prawdziwe, dobrze wyposażone laboratorium

**00:29:30** — do Gorlic przybywają z nakazem pracy lekarze: Romuald Wątróbkę, Józef Kuśmiderski oraz Antoni Kobylarz

**00:33:32** — próba zorganizowania laboratorium przez dr. Wątróbkę (przeszkoda: brak pieniędzy) powodem konfliktu z dyrektorem szpitala i w rezultacie dr Wątróbkę zostaje lekarzem zakładowym w Gliniku

**00:31:55** — praca chirurgów w gorlickim szpitalu

**00:32:35** — rentgen — aparat z demobilu amerykańskiego i rentgen Kugel — aparat polowy (prześwietlał dr Michalski)

- 00:34:20** — dr Kuśmiderski specjalizuje się w rentgenologii, jego nauczycielką rentgenologii w Gorlicach była siostra zakonna i pielęgniarka — Gabriela
- 00:35:20** — zakonnice-pielęgniarki — opis i pochwała ich pracy; siostry: Sylwestra — przełożona, Ludgarda, Febronia, Kamila, Gabriela
- 00:38:00** — siostra Gabriela — taktowna nauczycielka rentgenologii, towarzyszyła lekarzy na dyżurach
- 00:41:30** — kapelan szpitalny — ks. Ochęduszko
- 00:42:40** — ordynator Oddziału Noworodków — dr Kobylarz
- 00:44:10** — artykuł Andrzeja Jaczewskiego w „Gazecie Krakowskiej” na temat pracy zakonnicy w gorlickim szpitalu i odzew siostry Gabrieli z Ameryki Południowej
- 00:46:59** — opis jedynej w tamtych czasach apteki — kierownik obcokrajowiec, nazywający swoją pomocnicę „personelem” — ciekawe anegdoty
- 00:53:30** — początek antybiotyków w szpitalu (penicylina — by ją zdobyć, rodzina chorego jechała do Rzeszowa do Wydziału Zdrowia)
- 00:55:14** — następne antybiotyki po penicylinie: streptomycyna, chloromycetyna i aureomycyna

**Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach oraz osoby udzielające wywiadów i udostępniające materiały opublikowane na [www.mbpgorlice.info](http://www.mbpgorlice.info) oraz innych stronach internetowych biblioteki, w tym stronach mediów społecznościowych MBP w Gorlicach, zastrzegają sobie pełnię praw autorskich do dalszego wykorzystania treści udostępnionych w sekcji *Świadkowie lokalnej historii*. Wyklucza się wykorzystanie opublikowanych materiałów przez osoby trzecie bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia. Wszystkie prawa zastrzeżone ©.**